

581 I Sayılı Kanun İle Yurt Dışı Kazançlara Getirilen İstisnalar Hakkında

BFS - 2008/25
İstanbul, 26.12.2008

Kamuoyunda **Varlık Barışı** olarak adlandırılan 5811 sayılı "**Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun**" 27062 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak **22 Kasım 2008** tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Kanun'un uygulamasına ilişkin Genel Tebliğ de 06/12/2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Kanun ile gerçek ve tüzel kişilerce yurt dışında sahip olunan "para, döviz, altın, hisse senedi, tahvil ve benzeri menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının" Türkiye'ye getirilmesi, taşınmazların kayda alınması suretiyle milli ekonomiye kazandırılması öngörülmektedir. Bu konudaki başvurular 02.03.2009 tarihine kadar yapılabilecektir.

Kanun ile ayrıca, yurt dışındaki şirket hisselerinin satışında, oradaki şirketlerin tasfiyesinden elde edilen kazançlarda, elde edilen kar paylarında, ilgili tutarların aşağıda belirtilen sürelerde Türkiye'ye transfer edilmiş olması kaydıyla, gelir ve kurumlar vergisi açısından "istisna" getirilmektedir. Böylece, yurt dışı iştiraklerin vergisiz olarak yeniden yapılandırılma imkanı (hisse yapısının değiştirilmesi vb. gibi) ortaya çıkmaktadır.

1) Yurt Dışı Hisse Satışı ve Yurt Dışı İştirak Kazancı:

İstisna uygulamasından Türkiye'de tam mükellef olarak vergilendirilen gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri (Serbest bölgelerde faaliyet gösteren mükellefler dahil), bu kazançlarını Türkiye'ye transfer etmeleri şartıyla yararlanabileceklerdir.

Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların;

- a) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlara ilişkin iştirak hisselerinin satışından doğan kazançları,
- b) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlardan elde ettikleri iştirak kazançları,

30/4/2009 tarihine kadar elde edilenler de dahil olmak üzere, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **31/5/2009 tarihine kadar** Türkiye'ye transfer edilmesi kaydıyla gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.

Kanun'un yürürlüğe girdiği 22.11.2008 tarihinden itibaren 31/12/2008 tarihine kadar elde edilen ve 31/5/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilen yurt dışı iştirak kazançları ve yurt dışı iştirak hisselerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, 2008 yılına ilişkin verilecek yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde gelire veya kurum kazancına dahil edilmek ve beyannamelerin ilgili satırında gösterilmek suretiyle vergiden istisna edilebilecektir.

Ayrıca, 1/1/2009 tarihinden itibaren, 30/4/2009 (bu tarih dahil) tarihine kadar elde edilen ve 31/5/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilen yurt dışı iştirak kazançları ve yurt dışı iştirak hissesi satış kazançları da 2009 yılı için verilecek yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde beyan edilerek istisnaya konu edilebilecektir.

GÖRÜLDÜĞÜ ÜZERE; yurt dışındaki şirketlerin kar dağıtması veya olağanüstü ihtiyatlardan dağıtım yapması teşvik edilmektedir. Yine yurt dışı şirket hisselerinin elden çıkarılmasında vergi istisnası getirilerek yurt dışı iştiraklerin yeniden yapılandırılmasına olanak verilmektedir.

2) Yurt Dışı Ticari Kazançlar - Yurt Dışı Şube Kazançları:

Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların yurt dışında bulunan işyeri ve daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri ticari kazançları, 30/4/2009 tarihine kadar elde edilenler de dahil olmak üzere, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **31/5/2009 tarihine kadar** Türkiye'ye transfer edilmesi kaydıyla gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.

Bu çerçevede tam mükellef kurumların yurt dışı şube kazançları da bu istisna kapsamına girmektedir. Zira, mevzuatımıza göre yurt dışı şube kazançları prensip olarak Türkiye'deki kazançta dahil edilmekte ve konsolide kar üzerinden verilen kurumlar vergisi matrahından da kurumlar vergisi (**yurt dışında ödenen benzer mahiyetteki vergiler mahsup edilir**) ödenmektedir. Şimdi ise yurt dışı kazançlar Türkiye'deki matraha ilave edilmeyecektir.

Dolayısıyla bankaların 1.1.2008- 31.12.2008 dönemine ait yurt dışı şube kazançları kurumlar vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılacaktır.

3) Şirket Tasfiyesi:

Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumların tasfiyesinden doğan kazançları, **31/10/2009 tarihine kadar** Türkiye'ye transfer edilmiş olması kaydıyla yıllık gelir veya yıllık kurumlar vergisinden müstesnadır.

Bunun için şirket tasfiyesinin;

- Kanun'un yayımlandığı 22.11.2008 tarihinden sonra tamamlanması ve
- Tasfiye kazancının 31.10.2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmesi gerekmektedir.

Böylece, Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten sonra yurt dışında gerçekleşen tasfiyelerden doğan ve 31/10/2009 (bu tarih dahil) tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilen kazançlar ilgili olduğu dönemler itibarıyla yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde gelire veya kurum kazancına dahil edilmek ve beyannamelerin ilgili satırında "indirim" olarak gösterilmek suretiyle istisnaya konu edilecektir.